

Dokument namn: Antikorrupktion			
Version: 1.3	Datum(uppdaterad): 2020-03-12	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

Inom Islamic Relief Sverige (IR Sverige) ska arbetet mot korruption integreras i all verksamhet och kunskap om korruption och dess konsekvenser förankras på alla nivåer i organisationen.

1. Arbete mot korruption

Internt ska IR Sverige

- Säkerställa att kunskap om korruption och dess konsekvenser är förankrad på alla nivåer inom vår organisation, inklusive våra partners.
- Säkerställa att det finns effektiva mekanismer som omfattar alla risker relaterade till korruption på verksamhetsnivå.
- Säkerställa att det finns ett juridiskt ramverk som hanterar alla steg i vårt arbete.

Externt ska IR Sverige

- Vara en av de aktörer som arbetar aktivt mot korruption genom sina projekt och genom påverkansarbete.

2. Intern hantering av korruption inom IR Sverige

Arbetstagarens ansvar

Medarbetare är direkt ansvariga att rapportera fall eller misstanke om korruption relaterad till den verksamhet de är ansvariga för, samt misstanke om korruption relaterad till verksamheten i den övriga organisationen. Vid misstanke måste rapportering till minst två av de närmsta cheferna ske omgående. I första hand till avdelningschefen och generalsekreteraren. Om avdelningschefen är misstänkt ska man rapportera till generalsekreteraren som i sin tur är skyldig att meddela styrelsen.

Ansvar inom ledningen och styrelsen

Alla chefer är skyldiga att rapportera fall av korruption till generalsekreterare som i sin tur ska förankra frågan med ledningsgruppen och styrelsen, samt agera i enlighet med bestämmelser i den svenska mutlagstiftningen. Om personen som misstänks för korruptionsbrott sitter i ledningsgruppen eller styrelsen, ska personen exkluderas från de mötena. Hanteringen av korruptionsfall ska ha högsta prioritet, och om korruptionsfall är relaterade till medel beviljade av institutioner såsom Sida, Forum Syd, Radiohjälp, länsstyrelser eller kommuner ska de hanteras i enlighet med respektive institutions bestämmelser.

Se länkar under:

<https://polisen.se/Lagar-och-regler/Om-olika-brott/Korruption/>

http://www.sida.se/sidas-antikorrupsionsregel_1414.pdf

<http://www.forumsyd.org-Antikorrupsionspolicy>

Åtgärdsplan för bedrägeri, korruption eller mutor

Dokument namn: Antikorruption			
Version: 1.3	Datum(uppdaterad): 2020-03-12	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

Åtgärdsplanen för bedrägeri, korruption eller mutor tillhandahåller en rad åtgärder och riktlinjer att följa i händelse av misstanke om bedrägeri, korruption eller mutor. Planen täcker:

- Anmälan av misstänkt bedrägeri, korruption eller muta.
- Utredningsprocess.
- Kontakt med polis och våra givare – extern revision.
- Återhämtningsåtgärder.
- Rapportering.
- Utvärdering och revision.

Arbeta förebyggande

Korruption är en komplicerad företeelse som har tagit sig i uttryck i många olika former i länder där Islamic Relief är verksamt, inklusive Sverige. Följaktligen måste IR Sverige ha god kunskap om korruption och kunskapen kontinuerligt stärkas genom utbildning och information. Således kommer IR Sverige fokusera på följande:

- Landspecifika analyser av korruptionsrisker.
- Stärkt riskbedömning genom kontinuerliga organisations- och projektbedömningar med särskilt fokus på korruption.
- Anpassa och stärka förvaltning och intern styrning med hänsyn till korruptionsriskerna och former för korruption i länderna där vi är verksamma.
- Arrangera utbildningar om korruption för lokala partners.

3. Externt arbete mot korruption

IR Sverige ska arbeta proaktivt mot korruption. Detta innebär att organisationen planerar att använda innovativa metoder i egna skraddarsydda projekt som skall implementeras i länder där IR Sverige är verksamt.

Under 2016 inleddes bredare samarbeten med lokala samhällsaktörer såsom religiösa ledare, medier och andra. Genom fördjupade samarbeten med lokala aktörer eftersträvar IR att belysa den lokala problematiken och påverka de normativa systemen i länderna ifråga.

4. Utgångspunkter och bakgrund till denna policy

4.1 Definition av korruption i världen och i den svenska lagstiftningen

Transparency Internationals definition lyder "korruption är att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egens eller annans vinning". Man kan bli dömd för korruption även om man inte erhållit någon vinning. Det räcker med att erbjuda eller kräva något.

I Europarådets civilrättsliga konvention om korruption definieras korruption som "att direkt eller indirekt begära, erbjuda, ge eller ta emot en muta eller någon annan form av otillbörlig förmån eller förespeglning av fördel som snedvrider utförande av en plikt eller handlande som

Dokument namn: Antikorruption			
Version: 1.3	Datum(uppdaterad): 2020-03-12	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

krävs av den som tagit emot mutan, den otillbörliga förmånen eller förespegligen därom". Se mera om korruption på <http://www.transparency-se.org/Korruption.html>

4.2 IRW:s definition av bedrägeri, korruption eller mutor

Termerna bedrägeri, korruption och mutor används för att beskriva handlingar såsom bedrägeri, mutor, förfalskning, utpressning, korruption, stöld, konspiration, förskingring, falsk representation, undanhållande av sakomständigheter och olagliga överenskommelser. I praktiken kan bedrägeri, korruption eller mutor definieras som otillåtna handlingar som har som syfte att erhålla en förmån, undvika en skyldighet, och/eller leder till förlust för en part och/eller förlust av anseende. Den brottsliga gärningen är att avsiktligt vilseleda en eller flera parter. Försök till korruption eller mutor behandlas således lika allvarligt som fullbordat bedrägeri, korruption eller mutor.

Datorbedrägeri är fall där IT-utrustning har använts för att manipulera program eller data (till exempel genom att ändra, ersätta, förstöra, eller skapa falska uppgifter), eller där användningen av ett IT-system har varit en väsentlig faktor i bedrägeriet, korruptionsärendet eller mutbrottet. Stöld, bruk av mutor, bedräglig eller korrupt användning av datortid och resurser ingår i denna definition.

Definitionen av korruption och mutor – kan exempelvis vara, men är inte begränsad till:

- **Betalning eller erbjudande av muta** – då en medarbetare otillbörligt erbjuder, ger eller utlovar någon form av materiell fördel eller annan förmån, till en part för att påverka hans beteende.
- **Att ta emot eller efterfråga en muta** – då en medarbetare otillbörligt efterfrågar, eller accepterar att ta emot någon form av materiell fördel eller annan förmån, som påverkar eller är utformad för att påverka den medarbetares agerande.
- **Att ta emot eller betala en så kallad "underlättande" betalning** – då en medarbetare otillbörligt mottar något av värde från en annan part för att utföra en tjänst eller annan aktivitet som redan ingår i den medarbetares uppdragsbeskrivning. Till exempel: när en medarbetare vid en partnerorganisation kräver att en "underlättande" betalning görs för att utfärda ett resetillstånd.
- **Nepotism eller beskydd** – då en medarbetare otillbörligt använder sin anställning för att gynna vänner, släktingar eller andra medarbetare. Till exempel genom tilldelning av kontrakt, jobb eller andra materiella fördelar.
- **Förskingring** – då en medarbetare otillbörligt använder medel, egendom, resurser eller andra tillgångar som tillhör IR, en partnerorganisation eller individ. Exempelvis att motta en så kallad **kickbackbetalning** – där en medarbetare otillbörligt mottar en andel eller en provision från en leverantör som resultat av hans inblandning i ett korrupt anbudsförfarande.
- **Maskopi** – då en medarbetare i maskopi med andra kringgår, underminerar eller ignorerar

Dokument namn: Antikorrupktion			
Version: 1.3	Datum(uppdaterad): 2020-03-12	Ansvarig: GS	Godkänt av: Styrelse

IR:s riktlinjer och bestämmelser.

- **Missbruk av förtroendeställning** – då en medarbetare otillbörligt använder sin position inom IR för att materiellt gynna sig själv eller annan part. Till exempel: en medarbetare tar otillbörligt del av sekretessbelagt material, eller vidarebefordrar konfidentiell information till en tredje part (till exempel innehållet i ett anbud).

4.3 Styrdokument

Förutom ovannämnda formuleringar används följande dokument som verktyg för vägledning och inspiration:

- IRW – Finansiella riktlinjer (sektion 4: policy mot bedrägeri, korrupktion och mutor).
- IRW – Riktlinjer för personal för bekämpning av bedrägeri och mutor.
- IRW – Ramverk för ansvarsskyldighet.
- IRW – Riktlinjer för problemlösning på arbetsplatsen.
- Riktlinjer för hantering av klagomål.
- IR Sveriges policy för att motverka oegentligheter.
- Sida – Sidas antikorrupktionsregel.